

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z HISTORII W KLASIE IV

Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania ocen klasyfikacyjnych z historii, wynikające z podstawy programowej i przyjętego do realizacji programu nauczania w kl. IV-VIII *Wczoraj i dziś. Program nauczania historii w klasach 4-8 szkoły podstawowej*.

(dr Tomasz Maćkowski, wyd. Nowa Era)

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z HISTORII W KLASIE V-VIII

Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania ocen klasyfikacyjnych z historii, wynikające z podstawy programowej i przyjętego do realizacji programu nauczania w kl. IV-VIII *Podróże w czasie Program nauczania historii w szkole podstawowej*.

(Robert Tocha, wyd. GWO)

I. SPOSOBY SPRAWDZANIA WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI UCZNIÓW ORAZ ZASADY POPRAWY OCENY

1. Przedmiotem oceniania są:

- 1) stopień opanowania wiadomości,
- 2) umiejętność posługiwania się zdobytą wiedzą, formułowania wniosków, gromadzenia materiału, selekcji, analizy i interpretacji źródeł historycznych,
- 3) poprawne posługiwanie się terminami i pojęciami,
- 4) samodzielność w rozwiązywaniu postawionych zagadnień i problemów.

2. Formy sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów:

- 1) sprawdziany wiadomości – po każdym omówionym dziale, są obowiązkowe, zapowiadane uczniom z tygodniowym wyprzedzeniem i wpisywane do dziennika,
- 2) kartkówki – obejmują materiał z trzech ostatnich lekcji, zapowiedziane co najmniej dzień wcześniej; czas poświęcony na napisanie, to maksymalnie 15 minut;
- 3) praca na lekcji – rozumie się to poprzez aktywność, pracę w grupie, wykonanie zadań lub ćwiczeń; uczeń otrzymuje za pracę „+”. Sześć „+” daje ocenę celującą;
- 4) prowadzenie zeszytu uczniowskiego – uczeń ma obowiązek prowadzić zeszyt schludnie, systematycznie, numerować lekcje oraz zapisywać datę; w przypadku nieobecności uczeń ma obowiązek uzupełnić zaległości; znak graficzny, tzw. parafka lub √ oznacza, że nauczyciel sprawdzał wykonanie pracy, ale nie sprawdzał jej zawartości merytorycznej.

3. Zasady poprawy:

- 1) Uczeń ma prawo do poprawy każdej oceny.
- 2) Ocenę można poprawić jednorazowo i w terminie tygodnia od jej uzyskania. Nauczyciel może wyrazić zgodę na wydłużenie terminu poprawienia oceny w przypadku usprawiedliwionej nieobecności ucznia w szkole.
- 3) Uczeń może dokonać poprawy oceny na zajęciach dodatkowych z przedmiotu lub w inny sposób określony przez nauczyciela.
- 4) Przystąpienie do poprawy i uzyskana ocena zostanie odnotowana w dzienniku.
- 5) Sposoby poprawy niedostatecznej śródrocznej i rocznej zawiera Statut szkoły.

II. CZĘSTOTLIWOŚĆ OCENIANIA

W ciągu semestru zostaną przeprowadzone:

- 1) sprawdziany wiadomości – godzinne, sprawdzające wiedzę i umiejętności uczniów po każdym przerobionym dziale; ilość uzależniona od zrealizowanego materiału,
- 2) 1 kartkówka z dat z określonych wydarzeń sprawdzająca orientację w czasie,
- 3) 2-3 kartkówki z 3 ostatnich lekcji,
- 4) praca na lekcji – aktywność, praca w grupie, wykonanie zadania bądź ćwiczenia – na bieżąco,
- 5) 1 portfolio (w zależności od zrealizowanego materiału).

III. INDYWIDUALIZACJA

1. Dostosowanie wymagań edukacyjnych z historii do potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się:
 - 1) Stosowanie ćwiczeń w czytaniu map.
 - 2) Częsta praca na osi czasu, ułatwiająca poruszanie się po poszczególnych epokach i chronologicznie im podporządkowanie.
 - 3) Wspólne dokonywanie analiz tekstów źródłowych i tekstów zawartych w książce oraz w informacjach na mapkach.
 - 4) Stosowanie metody uwspółcześniania wiadomości (nauczyciel wskazuje dzieciom przykłady znane im z życia, których początki mają źródło w historii).
 - 5) Streszczanie tematów (uczeń dostaje kartkę ze zsyntetyzowanym materiałem, zawarte są tam jedynie informacje najistotniejsze, które wiedzieć powinien) - ta metoda stosowana jest na trudniejszych lekcjach, tam, gdzie materiał jest obszerniejszy, dzięki niej uczeń nie zniechęca się, jest przekonany, że może nauczyć się stosunkowo niedługiego tekstu.
 - 6) W czasie odpytywania stosować pytania naprowadzające, przywołujące dany temat na zasadzie skojarzeń, na przykład ilustracje analizowane na poprzednich lekcjach lub odpytywać częściami wcześniej podzielony i omówiony z uczniem materiał.
2. Dostosowanie wymagań edukacyjnych z historii dla ucznia zdolnego:
 - 1) inspirowanie uczniów zdolnych do aktywności twórczej i oryginalności myślenia,
 - 2) zachęcanie do udziału w konkursach przedmiotowych, a także wspieranie w trakcie przygotowań, przydzielanie dodatkowych zadań,
 - 3) nauka technik i procedur rozwiązywania problemów w grupie, rozwijanie zainteresowań oraz tworzenie sytuacji umożliwiających wykazanie się poprzez działalność w kółku przedmiotowym.

IV. SPOSOBY INFORMOWANIA UCZNIÓW I RODZICÓW O INDYWIDUALNYCH OSIĄGNIĘCIACH

1. O uzyskiwanych ocenach uczniowie będą informowani na bieżąco.
2. Po odpowiedzi ustnej ucznia – nauczyciel dokonuje słownego uzasadnienia oceny (z zastosowaniem elementów oceniania kształtującego).
3. Ocenę ze sprawdzianów, kartkówki, prac domowych, projektów uczniowskich oraz pracy na lekcji będą też uzasadniane przez nauczyciela.
4. Rodzice uczniów będą powiadamiani o osiągnięciach uczniów w czasie spotkań z wychowawcą, podczas indywidualnych konsultacji z nauczycielem oraz poprzez e-dziennik.
5. Sprawdziany, kartkówki i inne prace pisemne uczniowie zabierają do domu w celu poprawy i pokazania rodzicom, którzy składają podpis pod oceną. Uczeń zwraca je na następnej lekcji.
6. Sprawdzane i oceniane prace kontrolne oraz inna dokumentacja dotycząca oceniania jest udostępniana uczniowi lub jego rodzicom do końca pierwszego półrocza i końca roku.
7. Ocenę śródroczne/roczne nie są średnią arytmetyczną ocen częściowych.

V. KRYTERIA WYMAGAŃ NA POSZCZEGÓLNE STOPNIE

1. Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania ocen klasyfikacyjnych z historii w klasie IV wynikające z podstawy programowej i przyjętego do realizacji programu nauczania.

KLASA IV

1. Z historią na Ty. Uczeń:
 - 1) charakteryzuje nauki badające przeszłość;
 - 2) odróżnia historię rozumianą jako przeszłość od historii rozumianej jako nauka o dziejach;
 - 3) porównuje sposób zdobywania wiedzy przez historyka i archeologa;
 - 4) podaje przykłady różnego rodzaju źródeł historycznych;
 - 5) podaje przykłady różnego rodzaju pamiątek historycznych i wyjaśnia, dlaczego są one ważne;

- 6) wskazuje tradycje rodzinne i opowiada o nich;
- 7) sporządza drzewo genealogiczne najbliższych członków rodziny;
- 8) wyjaśnia, czym jest patriotyzm i w jaki sposób należy go wyrażać;
- 9) wskazuje lokalne zabytki i inne miejsca związane z dziejami regionu, np. pomniki;
- 10) wyjaśnia, czym jest naród;
- 11) opisuje polskie symbole;
- 12) wymienia najważniejsze święta państwowe i narodowe;
- 13) dostrzega związki przeszłości z współczesnością;
- 14) chronologicznie układa epoki historyczne oraz wskazuje ich daty graniczne;
- 15) umiejscawia epoki, wieki, wydarzenia na osi czasu;
- 16) porządkuje chronologicznie różne daty;
- 17) przypisuje określone wydarzenie historyczne do ery, epoki, wieku;
- 18) oblicza upływ czasu między różnymi wydarzeniami, w tym na przełomie obu er;
- 19) odczytuje informacje z osi czasu;
- 20) zamienia cyfry arabskie na rzymskie;
- 21) rozróżnia mapę od planu;
- 22) charakteryzuje różnego rodzaju symbole kartograficzne i odczytuje informacje z mapy;
- 23) wyjaśnia, dlaczego mapy są ważne w pracy historyków.

2. Od Piastów do Jagiellonów. Uczeń:

- 1) przedstawia legendy o początkach państwa polskiego;
- 2) wyjaśnia znaczenie chrztu Polski;
- 3) przedstawia najważniejsze dokonania Mieszka I;
- 4) przedstawia najważniejsze dokonania Bolesława Chrobrego;
- 5) przedstawia, kim był św. Wojciech i jaki był cel jego misji;
- 6) opisuje przebieg i wyjaśnia znaczenie zjazdu gnieźnieńskiego;
- 7) pokazuje na mapie ziemie przyłączone do państwa polskiego;
- 8) wyjaśnia, dlaczego potomni nazwali Kazimierza Wielkim;
- 9) wyjaśnia powiedzenie, że Kazimierz zastał Polskę drewnianą, a zostawił murowaną;
- 10) wymienia najważniejsze reformy wprowadzone przez króla;
- 11) wyjaśnia znaczenie utworzenia Akademii Krakowskiej;
- 12) opisuje wygląd średniowiecznego zamku;
- 13) wskazuje najważniejsze dokonania Jadwigi i Władysława Jagiełły;
- 14) wskazuje na mapie państwo zakonu krzyżackiego oraz obszar Wielkiego Księstwa Litewskiego;
- 15) wyjaśnia przyczyny zawarcia unii między Polską a Wielkim Księstwem Litewskim i jej konsekwencje;
- 16) opisuje bitwę pod Grunwaldem;
- 17) wyjaśnia, dlaczego Zawisza Czarny stał się wzorem do naśladowania dla polskich rycerzy;
- 18) przedstawia obyczajowość rycerską;
- 19) charakteryzuje uzbrojenie rycerza;
- 20) przedstawia dokonania Mikołaja Kopernika.

3. Wojny i upadek Rzeczypospolitej. Uczeń:

- 1) wyjaśnia, w jaki sposób wyłaniano króla po wygaśnięciu dynastii Jagiellonów;
- 2) opisuje wygląd średniowiecznego zamku;
- 3) wskazuje najważniejsze dokonania Jadwigi i Władysława Jagiełły;
- 4) wskazuje na mapie państwo zakonu krzyżackiego oraz obszar Wielkiego Księstwa Litewskiego;
- 5) wyjaśnia przyczyny zawarcia unii między Polską a Wielkim Księstwem Litewskim i jej konsekwencje;
- 6) charakteryzuje „złotą wolność szlachecką”;
- 7) wyjaśnia, dlaczego Jan Zamojski został uznany za męża stanu;
- 8) wyjaśnia, dlaczego Jan Zamojski przywiązywał dużą wagę do edukacji;
- 9) dokonuje oceny dokonań przeora Augustyna Kordeckiego, Stefana Czarnieckiego i Jana III Sobieskiego;
- 10) wskazuje największe polskie sukcesy militarne w 2. poł. XVII w.;
- 11) charakteryzuje postać i dokonania Tadeusza Kościuszki;

- 12) wyjaśnia znaczenie Konstytucji 3 maja;
- 13) wyjaśnia, dlaczego Polacy zdecydowali się walczyć u boku Napoleona;
- 14) zna dokonania Jana Henryka Dąbrowskiego;
- 15) charakteryzuje Legiony Polskie we Włoszech;
- 16) zna tekst Mazurka Dąbrowskiego i jego autora;
- 17) wyjaśnia, jakie były przyczyny wybuchu powstania styczniowego;
- 18) zna dokonania Romualda Traugutta;
- 19) opisuje funkcjonowanie państwa powstańczego;
- 20) przedstawia dokonania Marii Skłodowskiej-Curie.

4. Ku współczesnej Polsce. Uczeń:

- 1) wyjaśnia, dlaczego podczas I wojny światowej pojawiła się szansa na odzyskanie niepodległości przez Polskę;
- 2) wykazuje wkład Polaków w odzyskanie niepodległości i rolę Legionów Polskich;
- 3) wykazuje rolę Józefa Piłsudskiego w utworzeniu II Rzeczypospolitej;
- 4) uzasadnia znaczenie bitwy pod Warszawą;
- 5) charakteryzuje trudności, z jakimi zmierzali się Polacy, budując II Rzeczpospolitą;
- 6) przedstawia wkład Eugeniusza Kwiatkowskiego w rozwój gospodarczy II Rzeczypospolitej;
- 7) wyjaśnia, dlaczego Gdynia stała się polskim „oknem na świat”;
- 8) charakteryzuje sytuację społeczeństwa polskiego pod okupacją niemiecką;
- 9) wyjaśnia, jakie zadania realizowało Polskie Państwo Podziemne;
- 10) na przykładzie akcji pod Arsenałem wyjaśnia, na czym polegała działalność Szarych Szeregów;
- 11) przedstawia zasługi Zośki, Alka i Rudego;
- 12) podaje przykłady różnych sposobów walki z okupantami;
- 13) opisuje politykę nazistów wobec ludności żydowskiej;
- 14) charakteryzuje politykę komunistów wobec polskiego podziemia niepodległościowego;
- 15) ocenia postawę Witolda Pileckiego, Danuty Siedzikówny;
- 16) przedstawia rolę Kościoła w czasach komunizmu;
- 17) wyjaśnia znaczenie Jana Pawła II w walce społeczeństwa polskiego o wolność;
- 18) opisuje tło powstania NSZZ „Solidarność” oraz przedstawia główne żądania strajkujących;
- 19) wymienia czołowych przywódców opozycyjnego ruchu robotniczego;
- 20) opisuje skutki wprowadzenia stanu wojennego;
- 21) przedstawia, w jakich okolicznościach Polska odzyskała suwerenność.

Treści dodatkowe, nieobowiązkowe, w zależności od możliwości czasowych:

1. Skąd się wzięły nazwiska?
2. Kim byli pierwsi Piastowie?
3. W średniowiecznym klasztorze.
4. Rycerze i zamki.
5. Czasy stanisławowskie.
6. Jak polska noblistka została bohaterką wojenną?
7. Bitwa Warszawska.
8. Najśłynniejsze akcje Szarych Szeregów.

KLASY V-VIII

1. Cywilizacje starożytne. Uczeń:

- 1) porównuje koczowniczy tryb życia z osiadłym i wyjaśnia skutki rewolucji neolitycznej;
- 2) lokalizuje w czasie i przestrzeni cywilizacje Starożytnego Wschodu (Mezopotamii, Egiptu i Izraela), cywilizacje nad wielkimi rzekami (Indie i Chiny) oraz cywilizacje starożytnej Grecji i Rzymu;
- 3) charakteryzuje strukturę społeczeństwa i system wierzeń w Egipcie, Grecji i Rzymie, religię starożytnego Izraela; wyjaśnia różnicę między politeizmem a monoteizmem;
- 4) umiejscawia w czasie i zna różne systemy sprawowania władzy oraz organizację społeczeństwa w Egipcie, Atenach peryklejskich i Rzymie;

- 5) charakteryzuje najważniejsze osiągnięcia kultury materialnej i duchowej świata starożytnego w różnych dziedzinach: filozofii, nauce, prawie, architekturze, sztuce, literaturze;
 - 6) umiejscawia w czasie i przestrzeni narodziny oraz rozprzestrzenianie się chrześcijaństwa.
2. Bizancjum i świat islamu. Uczeń:
- 1) umiejscawia w czasie i przestrzeni zasięg ekspansji arabskiej i wyjaśnia wpływ cywilizacji muzułmańskiej na Europę;
 - 2) lokalizuje w czasie i przestrzeni cesarstwo bizantyjskie i rozpoznaje osiągnięcia kultury bizantyjskiej (prawo, architektura, sztuka).
3. Średniowieczna Europa. Uczeń:
- 1) umiejscawia w czasie i przestrzeni państwo Franków;
 - 2) umiejscawia w czasie i przestrzeni nowe państwa w Europie;
 - 3) wyjaśnia przyczyny i skutki rozłamu w Kościele w XI wieku oraz opisuje relacje między władzą cesarską a papieską;
 - 4) charakteryzuje przyczyny i skutki krucjat.
4. Społeczeństwo i kultura średniowiecznej Europy. Uczeń:
- 1) przedstawia instytucje systemu lennego, wyjaśnia pojęcie stanu i charakteryzuje podziały społeczne w średniowieczu;
 - 2) opisuje warunki życia średniowiecznego miasta i wsi;
 - 3) porównuje kulturę rycerską i kulturę miejską, opisuje charakterystyczne cechy wzoru rycerza średniowiecznego, rozpoznaje zabytki kultury średniowiecza, wskazuje różnice między stylem romańskim a stylem gotyckim;
 - 4) wyjaśnia rolę Kościoła (w tym zakonów) w dziedzinie nauki, architektury, sztuki i życia codziennego.
5. Polska w okresie wczesnopiastowskim. Uczeń:
- 1) sytuuje w czasie i przestrzeni państwo pierwszych Piastów oraz przedstawia jego genezę;
 - 2) wyjaśnia okoliczności przyjęcia chrztu przez Piastów oraz następstwa kulturowe, społeczne i polityczne chrystianizacji Polski;
 - 3) charakteryzuje rozwój i kryzys monarchii Bolesława Chrobrego i Mieszka II;
 - 4) charakteryzuje odbudowę i rozwój państwa Piastów za rządów Kazimierza Odnowiciela i Bolesława Śmiałego;
 - 5) przedstawia dokonania Bolesława Krzywoustego; opisuje konflikt z Cesarstwem Niemieckim;
 - 6) opisuje społeczeństwo Polski pierwszych Piastów.
6. Polska w okresie rozbicia dzielnicowego. Uczeń:
- 1) umieszcza w czasie i przestrzeni Polskę okresu rozbicia dzielnicowego;
 - 2) opisuje przyczyny oraz wskazuje skutki rozbicia dzielnicowego;
 - 3) umieszcza w czasie najważniejsze wydarzenia związane z relacjami polsko-krzyżackimi oraz zagrożeniem najazdami tatarskimi w okresie rozbicia dzielnicowego;
 - 4) opisuje przemiany społeczne i gospodarcze, z uwzględnieniem ruchu osadniczego;
 - 5) charakteryzuje proces zjednoczenia państwa polskiego na przełomie XIII i XIV wieku, wskazując na rolę władców piastowskich (ze szczególnym uwzględnieniem roli Władysława Łokietka) oraz Kościoła.
7. Polska w XIV i XV wieku. Uczeń:
- 1) opisuje rozwój terytorialny państwa polskiego w XIV i XV wieku;
 - 2) analizuje dokonania Kazimierza Wielkiego w dziedzinie polityki wewnętrznej (system obronny, urbanizacja kraju, prawo, nauka) oraz w polityce zagranicznej;
 - 3) opisuje związki Polski z Węgry w XIV i XV wieku;
 - 4) wyjaśnia przyczyny i ocenia następstwa unii Polski z Wielkim Księstwem Litewskim;
 - 5) charakteryzuje dokonania w dziedzinie polityki wewnętrznej i zagranicznej Jagiellonów w XV wieku;
 - 6) porządkuje i umieszcza w czasie najważniejsze wydarzenia związane z relacjami polsko-krzyżackimi w XIV i XV wieku;
 - 7) charakteryzuje rozwój monarchii stanowej i uprawnień stanu szlacheckiego (rozwój przywilejów szlacheckich do konstytucji *nihil novi*).

8. Wielkie odkrycia geograficzne. Uczeń:

- 1) wyjaśnia przyczyny i ocenia wpływ odkryć geograficznych na życie społeczno- -gospodarcze i kulturowe Europy oraz Nowego Świata;
- 2) umieszcza w czasie i przestrzeni wyprawy Krzysztofa Kolumba, Vasco da Gamy, Ferdynanda Magellana oraz sytuje w przestrzeni posiadłości kolonialne Portugalii i Hiszpanii.

9. „Złoty wiek” w Polsce na tle europejskim. Uczeń:

- 1) rozpoznaje charakterystyczne cechy renesansu europejskiego; charakteryzuje największe osiągnięcia Leonarda da Vinci, Michała Anioła, Rafaela Santi, Erazma z Rotterdamu, Mikołaja Kopernika, Galileusza i Jana Gutenberga;
- 2) wymienia przyczyny i następstwa reformacji, opisuje cele i charakteryzuje działalność Marcina Lutra i Jana Kalwina oraz przedstawia okoliczności powstania Kościoła anglikańskiego;
- 3) wyjaśnia cele zwołania soboru trydenckiego i charakteryzuje reformę Kościoła katolickiego;
- 4) umieszcza w czasie i opisuje najważniejsze wydarzenia w dziedzinie polityki wewnętrznej ostatnich Jagiellonów;
- 5) charakteryzuje politykę zagraniczną ostatnich Jagiellonów, ze szczególnym uwzględnieniem powstania Prus Książęcych;
- 6) opisuje model polskiego życia gospodarczego w XVI wieku, uwzględniając działalność gospodarczą polskiej szlachty i rolę chłopów;
- 7) przedstawia największe osiągnięcia polskiego renesansu i reformacji, uwzględniając twórczość Mikołaja Reja, Jana Kochanowskiego, Andrzeja Frycza Modrzewskiego; rozpoznaje obiekty sztuki renesansowej na ziemiach polskich;
- 8) przedstawia okoliczności zawarcia unii realnej między Polską a Litwą (1569) i jej główne postanowienia.

10. Początki Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Uczeń:

- 1) charakteryzuje stosunki wyznaniowe i narodowościowe w Rzeczypospolitej; wyjaśnia główne założenia konfederacji warszawskiej;
- 2) wyjaśnia okoliczności uchwalenia artykułów henrykowskich i przedstawia zasady wolnej elekcji; omawia przebieg i rezultaty pierwszych wolnych elekcji;
- 3) opisuje panowanie Stefana Batorego, ze szczególnym uwzględnieniem jego polityki zewnętrznej.

11. Rzeczpospolita Obojga Narodów i jej sąsiedzi w XVII wieku. Uczeń:

- 1) wyjaśnia główne przyczyny wojen Rzeczypospolitej z Rosją, Szwecją i Turcją;
- 2) wyjaśnia przyczyny, cele i następstwa powstania Bohdana Chmielnickiego na Ukrainie;
- 3) omawia przebieg i znaczenie potopu szwedzkiego;
- 4) sytuje w czasie, lokalizuje i omawia najważniejsze bitwy w XVII wieku;
- 5) dokonuje oceny następstw politycznych, społecznych i gospodarczych wojen w XVII wieku;
- 6) rozpoznaje charakterystyczne cechy kultury baroku, odwołując się do przykładów architektury i sztuki we własnym regionie.

12. Europa w XVII i XVIII wieku. Uczeń:

- 1) charakteryzuje, na przykładzie Francji Ludwika XIV, ustrój monarchii absolutnej oraz wymienia główne cechy monarchii parlamentarnej, wykorzystując informacje o ustroju Anglii;
- 2) opisuje idee Oświecenia, podaje przykłady ich zastosowania w nauce, literaturze, architekturze i sztuce;
- 3) charakteryzuje zasadę trójpodziału władzy Karola Monteskiusza i zasadę umowy społecznej Jakuba Rousseau;
- 4) charakteryzuje reformy oświeceniowe wprowadzone w Prusach, Rosji i Austrii.

13. Rzeczpospolita Obojga Narodów w I połowie XVIII wieku. Uczeń:

- 1) omawia przyczyny i charakteryzuje przejawy kryzysu państwa w epoce saskiej;
- 2) charakteryzuje projekty reform ustrojowych Stanisława Leszczyńskiego i Stanisława Konarskiego;
- 3) omawia zjawiska świadczące o postępie gospodarczym, rozwoju kultury i oświaty;
- 4) ocenia pozycję międzynarodową Rzeczypospolitej w czasach saskich.

14. Powstanie Stanów Zjednoczonych. Uczeń:

- 1) omawia przyczyny i następstwa amerykańskiej wojny o niepodległość;
- 2) wymienia instytucje ustrojowe Stanów Zjednoczonych, wyjaśnia ich funkcjonowanie; ocenia sposób, w jaki konstytucja amerykańska realizowała w praktyce zasadę trójpodziału władzy;

- 3) przedstawia wkład Polaków w walkę o niepodległość Stanów Zjednoczonych.
15. Wielka rewolucja we Francji. Uczeń:
- 1) wyjaśnia główne przyczyny rewolucji i ocenia jej rezultaty;
 - 2) analizuje i objaśnia zasady zawarte w Deklaracji Praw Człowieka i Obywatela.
16. Rzeczpospolita w dobie stanisławowskiej. Uczeń:
- 1) podaje przykłady naprawy państwa za panowania Stanisława Augusta Poniatowskiego, w tym osiągnięcia Komisji Edukacji Narodowej;
 - 2) charakteryzuje cele i konsekwencje konfederacji barskiej;
 - 3) sytuuje w czasie obrady Sejmu Wielkiego oraz uchwalenie Konstytucji 3 maja; wymienia reformy Sejmu Wielkiego oraz najważniejsze postanowienia Konstytucji 3 maja;
 - 4) wyjaśnia okoliczności zawiązania konfederacji targowickiej i przedstawia jej następstwa;
 - 5) rozpoznaje charakterystyczne cechy polskiego oświecenia i charakteryzuje przykłady sztuki okresu klasycyzmu z uwzględnieniem własnego regionu.
17. Walka o utrzymanie niepodległości w ostatnich latach XVIII wieku. Uczeń:
- 1) sytuuje w czasie I, II i III rozbiór Rzeczypospolitej i wskazuje na mapie zmiany terytorialne po każdym rozbiorze;
 - 2) przedstawia przyczyny i skutki powstania kościuszkowskiego;
 - 3) rozróżnia przyczyny wewnętrzne i zewnętrzne upadku Rzeczypospolitej.
18. Epoka napoleońska. Uczeń:
- 1) charakteryzuje zmiany polityczne w Europie w okresie napoleońskim i przemiany społeczno-gospodarcze;
 - 2) opisuje okoliczności utworzenia Legionów Polskich oraz omawia ich historię;
 - 3) opisuje powstanie Księstwa Warszawskiego, jego ustrój i terytorium;
 - 4) przedstawia stosunek Napoleona do sprawy polskiej oraz postawę Polaków wobec Napoleona.
19. Europa po kongresie wiedeńskim. Uczeń:
- 1) omawia decyzje kongresu wiedeńskiego w odniesieniu do Europy, w tym do ziem polskich;
 - 2) charakteryzuje najważniejsze przejawy rewolucji przemysłowej (wynalazki i ich zastosowania, obszary uprzemysłowienia, zmiany struktur społecznych i warunków życia).
20. Ziemie polskie w latach 1815–1848. Uczeń:
- 1) wskazuje na mapie podział polityczny ziem polskich po kongresie wiedeńskim;
 - 2) charakteryzuje okres konstytucyjny Królestwa Polskiego – ustrój, osiągnięcia w gospodarce, kulturze i edukacji;
 - 3) przedstawia przyczyny wybuchu powstania listopadowego, charakter zmagania i następstwa powstania dla Polaków w różnych zaborach;
 - 4) omawia położenie Polaków w zaborach pruskim i austriackim, na obszarze ziem zabranych oraz w Rzeczypospolitej Krakowskiej;
 - 5) charakteryzuje główne nurty oraz postacie Wielkiej Emigracji i ruch spiskowy w kraju.
21. Europa w okresie Wiosny Ludów. Uczeń:
- 1) wymienia wydarzenia związane z walką z porządkiem wiedeńskim, charakteryzuje przebieg Wiosny Ludów w Europie;
 - 2) omawia przyczyny i skutki powstania krakowskiego oraz Wiosny Ludów na ziemiach polskich.
22. Powstanie styczniowe. Uczeń:
- 1) omawia pośrednie i bezpośrednie przyczyny powstania, w tym „rewolucję moralną” 1861–1862;
 - 2) dokonuje charakterystyki działań powstańczych z uwzględnieniem, jeśli to możliwe, przebiegu powstania w swoim regionie;
 - 3) omawia uwłaszczenie chłopów w zaborze rosyjskim oraz porównuje z uwłaszczeniem w pozostałych zaborach;
 - 4) charakteryzuje formy represji popowstaniowych.
23. Europa i świat w II połowie XIX i na początku XX wieku. Uczeń:
- 1) opisuje sytuację polityczną w Europie w II połowie XIX wieku, w tym procesy zjednoczeniowe Włoch i Niemiec;
 - 2) prezentuje przyczyny i skutki wojny secesyjnej w Stanach Zjednoczonych;

- 3) wyjaśnia przyczyny, zasięg i następstwa ekspansji kolonialnej państw europejskich w XIX wieku;
 - 4) wymienia nowe idee polityczne i zjawiska kulturowe, w tym początki kultury masowej i przemiany obyczajowe.
24. Ziemie polskie pod zaborami w II połowie XIX i na początku XX wieku. Uczeń:
- 1) wyjaśnia cele i opisuje metody działań zaborców wobec mieszkańców ziem dawnej Rzeczypospolitej – rusyfikacja, germanizacja (Kulturkampf), autonomia galicyjska;
 - 2) opisuje postawy społeczeństwa polskiego w stosunku do zaborców – trójlojalizm, praca organiczna, ruch spółdzielczy;
 - 3) opisuje formowanie się nowoczesnej świadomości narodowej Polaków;
 - 4) omawia narodziny i pierwsze lata istnienia nowoczesnych ruchów politycznych (socjalizm, ruch ludowy, ruch narodowy);
 - 5) wyjaśnia społeczne i narodowe aspekty rewolucji w latach 1905–1907;
 - 6) charakteryzuje spór orientacyjny w latach 1908–1914.
25. I wojna światowa. Uczeń:
- 1) omawia najważniejsze konflikty między mocarstwami europejskimi na przełomie XIX i XX wieku;
 - 2) wymienia główne przyczyny wojny – polityczne i gospodarcze, pośrednie i bezpośrednie;
 - 3) omawia specyfikę działań wojennych: wojna pozycyjna, manewrowa, działania powietrzne i morskie;
 - 4) charakteryzuje postęp techniczny w okresie I wojny światowej;
 - 5) opisuje rewolucję i wojnę domową w Rosji.
26. Sprawa polska w czasie I wojny światowej. Uczeń:
- 1) charakteryzuje stosunek państw zaborczych do sprawy polskiej w przededniu i po wybuchu wojny;
 - 2) omawia umiędzynarodowienie sprawy polskiej: akt 5 listopada 1916 r., rola Stanów Zjednoczonych i rewolucji rosyjskich, deklaracja z 3 czerwca 1918 r.;
 - 3) ocenia polski wysiłek zbrojny i dyplomatyczny, wymienia prace państwotwórcze podczas wojny.
27. Europa i świat po I wojnie światowej. Uczeń:
- 1) opisuje kulturowe i cywilizacyjne następstwa wojny;
 - 2) charakteryzuje postanowienia konferencji paryskiej oraz traktatu w Locarno; ocenia funkcjonowanie Ligi Narodów i ład wersalski;
 - 3) charakteryzuje oblicza totalitaryzmu (włoskiego faszyzmu, niemieckiego narodowego socjalizmu, systemu sowieckiego): ideologię i praktykę.
28. Odrodzenie państwa polskiego po I wojnie światowej. Uczeń:
- 1) omawia formowanie się centralnego ośrodka władzy państwowej – od październikowej deklaracji Rady Regencyjnej do „Małej Konstytucji”;
 - 2) przedstawia proces wykuwania granic: wersalskie decyzje a fenomen Powstania Wielkopolskiego i powstań śląskich (zachód) – federacyjny dylemat a inkorporacyjny rezultat (wschód);
 - 3) opisuje wojnę polsko-bolszewicką i jej skutki (pokój ryski).
29. II Rzeczpospolita w latach 1921–1939. Uczeń:
- 1) charakteryzuje skalę i skutki wojennych zniszczeń oraz dziedzictwa zaborowego;
 - 2) charakteryzuje ustrój polityczny Polski na podstawie konstytucji marcowej z 1921 r.;
 - 3) omawia kryzys demokracji parlamentarnej w Polsce – przyczyny, przebieg i skutki przewrotu majowego;
 - 4) opisuje polski autorytaryzm – rządy sanacji, zmiany ustrojowe (konstytucja kwietniowa z 1935 r.);
 - 5) przedstawia główne kierunki polityki zagranicznej II Rzeczypospolitej (system sojuszy i politykę równowagi).
30. Społeczeństwo i gospodarka II Rzeczypospolitej. Uczeń:
- 1) charakteryzuje społeczną, narodowościową i wyznaniową strukturę państwa polskiego;
 - 2) omawia skutki światowego kryzysu gospodarczego na ziemiach polskich;
 - 3) ocenia osiągnięcia gospodarcze II Rzeczypospolitej, a zwłaszcza powstanie Gdyni, magistrali węglowej i Centralnego Okręgu Przemysłowego;
 - 4) podaje najważniejsze osiągnięcia kulturalne i naukowe Polski w okresie międzywojennym.
31. Droga do wojny. Uczeń:
- 1) omawia japońską agresję na Dalekim Wschodzie;
 - 2) przedstawia ekspansję Włoch i wojnę domową w Hiszpanii;

- 3) opisuje politykę hitlerowskich Niemiec – rozbijanie systemu wersalsko-łokarnieńskiego: od remilitaryzacji Nadrenii do układu w Monachium;
 - 4) charakteryzuje politykę ustępstw Zachodu wobec Niemiec Hitlera;
 - 5) wymienia konsekwencje paktu Ribbentrop–Mołotow.
32. Wojna obronna Polski we wrześniu 1939 r. Agresja Niemiec (1 września) i Związku Sowieckiego (17 września).
Uczeń:
- 1) charakteryzuje położenie międzynarodowe Polski w przededniu wybuchu II wojny światowej;
 - 2) opisuje i omawia etapy wojny obronnej i wskazuje na mapach położenia stron walczących;
 - 3) podaje przykłady szczególnego bohaterstwa Polaków, np. obrona poczty w Gdańsku, walki o Westerplatte, obrona wieży spadochronowej w Katowicach, bitwy pod Mokrą i Wizną, bitwa nad Bzurą, obrona Warszawy, obrona Grodna, bitwa pod Kockiem.
33. II wojna światowa i jej etapy. Uczeń:
- 1) przedstawia oraz sytuuje w czasie i przestrzeni przełomowe wydarzenia II wojny światowej (polityczne i militarne);
 - 3) charakteryzuje politykę Niemiec na terenach okupowanej Europy; przedstawia zagładę Żydów oraz Romów i eksterminację innych narodów; zna przykłady bohaterstwa Polaków ratujących Żydów z Holokaustu;
 - 4) wyjaśnia przyczyny klęski państw Osi;
 - 5) wymienia główne decyzje konferencji wielkiej trójki (Teheran, Jalta, Poczdam);
 - 6) przedstawia bezpośrednie skutki II wojny światowej, w tym problem zmiany granic i przesiedleń ludności.
34. Polska pod okupacją niemiecką i sowiecką. Uczeń:
- 1) porównuje założenia i metody polityki niemieckiej i sowieckiej w okupowanej Polsce;
 - 2) wymienia przykłady zbrodni niemieckich i sowieckich (Palmiry, Katyń, kaźń profesorów lwowskich, Zamojszczyzna);
 - 3) wyjaśnia przyczyny i rozmiary konfliktu polsko-ukraińskiego (rzeź wołyńska) na Kresach Wschodnich;
 - 4) charakteryzuje polityczną i militarną działalność polskiego państwa podziemnego, w tym formy oporu wobec okupantów;
 - 5) wyjaśnia przyczyny i opisuje skutki wybuchu powstania warszawskiego oraz ocenia postawę aliantów i Związku Sowieckiego wobec powstania.
35. Sprawa polska w czasie II wojny światowej. Uczeń:
- 1) przedstawia okoliczności powstania i omawia działalność rządu Rzeczypospolitej Polskiej na wychodźstwie;
 - 2) umieszcza w czasie i przestrzeni działania polskich formacji na różnych frontach i obszarach toczącej się wojny;
 - 3) przedstawia politykę mocarstw wobec sprawy polskiej w czasie II wojny światowej.
36. Świat po II wojnie światowej. Uczeń:
- 1) charakteryzuje bezpośrednie skutki II wojny światowej, wyróżniając następstwa polityczne, społeczne, gospodarcze i kulturowe, z uwzględnieniem powstania Organizacji Narodów Zjednoczonych;
 - 2) wyjaśnia przyczyny i skutki rozpadu koalicji antyhitlerowskiej oraz opisuje początki zimnej wojny;
 - 3) opisuje okoliczności powstania NRD i RFN;
 - 4) wskazuje na mapie państwa NATO i Układu Warszawskiego, charakteryzując oba bloki polityczno-wojskowe;
 - 5) omawia sytuację w ZSRS i państwach jego strefy wpływów z uwzględnieniem wydarzeń na Węgrzech w 1956 r. i w Czechosłowacji w 1968 r.;
 - 6) określa przyczyny, umieszcza w czasie i przestrzeni procesy dekolonizacyjne i ocenia ich następstwa;
 - 7) wymienia konflikty doby zimnej wojny, w tym wojny w Korei, Wietnamie i Afganistanie oraz omawia skutki blokady Berlina i kryzysu kubańskiego;
 - 8) opisuje przebieg konfliktu na Bliskim Wschodzie;
 - 9) omawia przemiany w Chinach po II wojnie światowej;
 - 10) wyjaśnia przyczyny oraz lokalizuje w czasie i przestrzeni proces rozpadu ZSRS na przełomie lat 80. i 90., a także wyjaśnia jego następstwa;
 - 11) charakteryzuje przemiany społeczno-polityczne w Europie Środkowo-Wschodniej w latach 1989–1991;
 - 12) przedstawia cele i główne etapy rozwoju Unii Europejskiej;

- 13) opisuje najważniejsze przemiany kulturowe i społeczne po II wojnie światowej.
37. Początki komunizmu w Polsce. Uczeń:
- 1) przedstawia okoliczności przejęcia władzy w Polsce przez komunistów (rola Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego, referendum ludowe, wybory w 1947 r.);
 - 2) charakteryzuje postawy Polaków wobec nowych władz ze szczególnym uwzględnieniem oporu zbrojnego (żołnierze niezłomni [wyklęci]).
38. Stalinizm w Polsce i jego skutki. Uczeń:
- 1) przedstawia przemiany ustrojowe, gospodarczo-społeczne i kulturowe w okresie stalinizmu;
 - 2) omawia system terroru stalinowskiego w Polsce i ocenia jego skutki;
 - 3) wyjaśnia przyczyny i skutki poznańskiego czerwca 1956 r. (powstanie poznańskie) oraz znaczenie wydarzeń październikowych 1956 r.
39. Polska w latach 1957–1981. Uczeń:
- 1) opisuje system władzy w latach 60. i 70. w PRL i formy uzależnienia od ZSRS;
 - 2) charakteryzuje realia życia społecznego i kulturalnego z uwzględnieniem specyfiki czasów gomułkowskich i gierkowskich;
 - 3) przedstawia i sytuje w czasie różnorodność przyczyn kryzysów społecznych w latach 1968, 1970, 1976 i ich konsekwencje;
 - 4) wyjaśnia znaczenie roli Kościoła katolickiego dla stosunków politycznych i społecznych;
 - 5) opisuje narodziny i działania opozycji politycznej w latach 1976–1980;
 - 6) przedstawia rolę Jana Pawła II i ocenia jego wpływ na przemiany społeczne i polityczne;
 - 7) wyjaśnia przyczyny i następstwa strajków sierpniowych w 1980 r.;
 - 8) charakteryzuje ruch społeczny „Solidarność”.
40. Dekada 1981–1989. Uczeń:
- 1) wyjaśnia przyczyny wprowadzenia stanu wojennego, opisuje jego przebieg i konsekwencje;
 - 2) przedstawia postawy Polaków wobec stanu wojennego, fenomen oporu społecznego;
 - 3) wyjaśnia przyczyny zawarcia porozumienia „okrągłego stołu”, przedstawia jego głównych uczestników i opisuje postanowienia.
41. Narodziny III Rzeczypospolitej. Uczeń:
- 1) opisuje kluczowe przemiany ustrojowe w latach 1989–1997;
 - 2) charakteryzuje przemiany społeczno-polityczne, gospodarcze i kulturowe lat 90.;
 - 3) wyjaśnia przyczyny napięć społecznych.
42. Miejsce Polski w świecie współczesnym. Uczeń:
- 1) przedstawia i sytuje w czasie i przestrzeni proces rozpadu Układu Warszawskiego i odzyskanie suwerenności przez Polskę;
 - 2) wyjaśnia przyczyny i znaczenie przystąpienia Polski do NATO w 1999 r.;
 - 3) wyjaśnia przyczyny i znaczenie przystąpienia Polski do Unii Europejskiej w 2004 r.

Realizacja treści i wymagań od klasy V do klasy VIII jest następująca:

1. klasa V – działy od 1 do 7;
2. klasa VI – działy od 8 do 18;
3. klasa VII – działy od 19 do 31;
4. klasa VIII – działy od 32 do 42.

VI. SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCEN W KLASIE IV:

Ocena celująca:

- uczeń wykazuje się rozległą wiedzę historyczną, świadczącą o uzdolnieniach humanistycznych, ponadto wykazuje szczególne zainteresowanie przedmiotem,
- uczeń aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- kreatywnie rozwiązuje problemy omawiane na lekcji,
- jest inicjatorem rozwiązywania problemów,

- potrafi samodzielnie dotrzeć i wykorzystać źródła informacji i w oparciu o nie rozszerzyć swą wiedzę historyczną,
- potrafi na forum klasy zaprezentować wyniki swych dokonań poznawczych posługując się przy tym logiczną argumentacją (myślenie przyczynowo – skutkowe),
- osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych (np. w olimpiadach historycznych). Bierze czynny udział w życiu szkoły,
- wykazuje się aktywną i prospołeczną postawą, np. pomagając słabszym koleżankom i kolegom w nauce.

Ocena bardzo dobra:

- uczeń wykazuje się nie tylko dużą wiedzą, lecz także zrozumieniem procesów historycznych; samodzielnie wyciąga wnioski,
- ujmuje treści historyczne w związku przyczynowo-skutkowe,
- krytycznie odnosić się do wydarzeń z przeszłości oraz porównywać epoki i okresy,
- potrafi samodzielnie dotrzeć do źródeł wskazanych przez nauczyciela,
- potrafi samodzielnie uporządkować zebrany materiał i wykorzystać go.

Ocena dobra:

- uczeń opanował wiedzę faktograficzną na poziomie ponadpodstawowym,
- wykazuje się aktywnością na lekcjach,
- wyraża własną opinię,
- dostrzega ciągłość rozwoju kulturalnego i cywilizacyjnego,
- integruje wiedzę uzyskaną z różnych źródeł,
- samodzielnie poszukuje informacji o swoim regionie i rodzinnej miejscowości,
- umiejętnie posługuje się mapą, odczytuje wiadomości z wykresów i tabel.

Ocena dostateczna:

- uczeń posiada podstawową wiedzę faktograficzną,
- czyta teksty ze zrozumieniem,
- dostrzega związki teraźniejszości z przeszłością,
- opanował najprostsze umiejętności przedmiotowe, takie jak: dokonywanie oceny zdarzenia, opis, porównanie, określanie, w którym wieku doszło do danego zdarzenia,
- porządkuje wydarzenia w kolejności chronologicznej,
- odczytuje daty wydarzenia z osi czasu,
- zadania o niewielkim stopniu trudności wykonuje samodzielnie,
- na ogół poprawnie i terminowo wykonuje zadania,
- potrafi współpracować w zespole.

Ocena dopuszczająca:

- uczeń wykazuje znajomością elementarnej wiedzy,
- wyjaśnia z pomocą nauczyciela znaczenie podstawowych terminów historycznych,
- dokonuje opisów przeszłości i porównywać ją z teraźniejszością na podstawie materiałów ilustracyjnych,
- w miarę systematycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy,
- nie zawsze korzysta z możliwości poprawy słabych ocen.

Ocena niedostateczna:

- uczeń nie opanował wiadomości i umiejętności przewidzianych na ocenę dopuszczającą, nawet przy pomocy nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zagadnienia o niewielkim stopniu trudności i wykonać najprostszych zadań,
- uczeń nie prowadzi zeszytu uczniowskiego,
- nie wykazuje żadnej aktywności ani chęci do nauki,
- świadomie opuszcza prace klasowe i sprawdziany, nie korzysta z możliwości ich poprawy,
- jest bierny, niechętnie i niedbale wykonuje zlecone zadania.

VII. SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCEN W KLASACH V-VIII:

Ocena celująca:

- uczeń aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,

- kreatywnie rozwiązuje problemy omawiane na lekcji,
- jest inicjatorem rozwiązywania problemów,
- potrafi samodzielnie dotrzeć i wykorzystać źródła informacji i w oparciu o nie rozszerzyć swą wiedzę historyczną,
- potrafi na forum klasy zaprezentować wyniki swych dokonań poznawczych posługując się przy tym logiczną argumentacją (myślenie przyczynowo – skutkowe),
- bierze udział i odnosi sukcesy w proponowanych przez nauczyciela konkursach historycznych,
- uczeń w pełni opanował zakres wiadomości podstawowych i ponadpodstawowych.

Ocena bardzo dobra:

- uczeń w stopniu bardzo dobrym opanował zakres wiadomości podstawowych i ponadpodstawowych,
- potrafi samodzielnie dotrzeć do źródeł wskazanych przez nauczyciela,
- potrafi samodzielnie uporządkować zebrany materiał i wykorzystać go,
- poprawnie posługuje się kategoriami historycznymi (myślenie przyczynowo – skutkowe), a także potrafi ustosunkować się do omawianych zagadnień.

Ocena dobra:

- uczeń w stopniu dobrym opanował zakres wiadomości podstawowych i ponadpodstawowych,
- aktywnie uczestniczy w lekcji,
- potrafi korzystać ze źródeł wskazanych przez nauczyciela,
- poprawnie posługuje się poznanymi pojęciami,
- dostrzega przyczyny i skutki wydarzeń historycznych.

Ocena dostateczna:

- uczeń w stopniu poprawnym opanował zakres wymagań podstawowych,
- w miarę aktywnie uczestniczy w lekcji,
- podstawowe problemy i zagadnienia rozwiązuje samodzielnie, a w przypadku trudniejszych pod kierunkiem nauczyciela,
- potrafi korzystać z przedstawionych na lekcji źródeł,
- zadania o niewielkim stopniu trudności wykonuje samodzielnie,
- na ogół poprawnie i terminowo wykonuje zadania,
- potrafi współpracować w zespole.

Ocena dopuszczająca:

- uczeń opanował zakres wymagań w stopniu elementarnym,
- przy pomocy nauczyciela wykonuje zadania o niewielkim stopniu trudności,
- potrafi budować krótkie wypowiedzi ustne i pisemne,
- w miarę systematycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy,
- nie zawsze korzysta z możliwości poprawy słabych ocen.

Ocena niedostateczna:

- uczeń nie opanował wiadomości i umiejętności przewidzianych na ocenę dopuszczającą, nawet przy pomocy nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zagadnienia o niewielkim stopniu trudności i wykonać najprostszych zadań,
- uczeń nie prowadzi zeszytu uczniowskiego,
- nie wykazuje żadnej aktywności ani chęci do nauki,
- świadomie opuszcza prace klasowe i sprawdziany, nie korzysta z możliwości ich poprawy,
- jest bierny, niechętnie i niedbale wykonuje zlecone zadania.

VIII. INFORMACJE OGÓLNE

1. Uczeń ma obowiązek posiadać na lekcji podręcznik i zeszyt przedmiotowy.
2. Uczeń ma obowiązek prowadzenia zeszytu w sposób schludny i systematyczny. W zeszycie winny się znaleźć wszystkie zapisy z lekcji. Nieobecność ucznia nie zwalnia go z obowiązku nadrobienia zaległości i uzupełnienia braków. Na marginesie podane są daty lekcji.
3. Stopień wyższy otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane stopniom niższym.
4. Skala oceniania:

100% - 95% - celujący (6)
94% - 86% - bardzo dobry (5)
85% - 75% - dobry (4)
74% - 50% - dostateczny (3)
49% - 33% - dopuszczający (2)
Poniżej 32% - niedostateczny (1)